

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار تختگان استان کرمان - ۱۴ / اردیبهشت / ۱۳۸۴

بسم الله الرحمن الرحيم

برای بندۀ بسیار جلسه‌ی شیرین و پرمضمون و مفیدی بود. دیدار با نخبگان - که یکی از برنامه‌های همیشگی سفرهای ماست - هم جنبه‌ی نمادین دارد؛ به معنای احترام و تکریم عمیقی است که نظام جمهوری اسلامی برای انسانهای نخبه در هر بخشی قابل است، هم از جهات مختلفی جنبه‌ی کاری و عملی دارد و ما مسایلی را از زبان عناصر نخبه‌ی جامعه می‌شنویم؛ این مغتنم است. افرادی که از تلویزیون این مجموعه را می‌بینند، ابعاد تازه‌ای از نظرات نخبگان این منطقه به گوششان می‌رسد؛ این مغتنم است. حضور این همه نخبه در یک استان، پدیده‌ی جالبی است؛ این را همه‌ی مردم می‌بینند و مغتنم است. البته بندۀ شخصاً هم یک التذاذ معنوی و روحی از دیدار نخبگان و از دیدار شما عزیزان دارم، که این هم در درجه‌ی بعد، یک انگیزه و مشوق برای این دیدارهاست.

مجالی نیست برای این که من مطالبی را عرض کنم؛ علاوه بر این که آنچه در ذهن ماست، غالباً در اظهارات گوناگون به سمع شریف برادران و خواهران می‌رسد. دو مطلب را فقط عرض می‌کنم:

اول این که من همیشه با نظر تحسین به کرمان نگاه کرده‌ام و امروز این نگاه تحسین آمیز با دیدن این همه نخبه در بخش‌های مختلف - دانشمند، هنرمند، ادیب، شاعر، معلمان کارآمد، استادان زیده، سرداران بزرگ در دفاع مقدس، روحانیون محترم، سخنوران خوب، ورزشکاران خوب و برجسته - که در جمع عزیزان حضور دارید، تقویت شد.

بحمد الله استان تنوع و جنس‌جور در عرصه‌ی نخبه پروری را حایز است؛ این برای من بسیار تحسین برانگیز است.

آنچه دوستان فرمودید، من اجمالاً یادداشت کردم و بنای ما بر این است که این نکات را به مسؤولان منتقل می‌کنیم؛ به آنها تأکید می‌کنیم؛ آن جایی که احتیاج به دخالت ماست در برنامه‌ی ریزی، دخالت می‌کنیم و مطمئنیم که در جهت این پیشنهادها و درخواستها کاری خواهد شد؛ حرکتی پیش خواهد آمد و امیدواریم که این حرکت، حرکت سریع و شایسته‌ی باشد. به قدر توان و امکانات کشور ان شاء الله کار خواهد شد.

دوم این که نخبگان، سرمایه‌های معنوی کشورند. در دنیا، نگاه مادی به سرمایه‌ها و ثروت معنوی موجب شده است که ثروتها معنوی را با محاسبه‌ی امکان تبادل به پول بسنجند؛ این دانش چقدر می‌تواند تبدیل به پول بشود؛

این هنر چقدر می‌تواند تبدیل به پول بشود؛ اما در اسلام این معیار وجود ندارد. نه این که از تبدیل علم و هنر و سایر سرمایه‌های معنوی به پول، ابایی وجود داشته باشد؛ نه، علم وسیله‌ی رفاه زندگی است؛ هنر وسیله‌ی رونق و بهای زندگی است؛ اشکالی ندارد؛ اما با قطع نظر از این نگاه، خود این ثروت معنوی هم یک ارزش والایی از نظر اسلام دارد. یعنی این هنرمند، حتی اگر هنر او را کسی نشناسد و از هنر او هیچ کس بهره نبرد، نفس دارا بودن این هنر با نگاه اسلامی و نگاه معنوی، خود یک ارزش است. این عالم ولو مورد انکار قرار بگیرد و علم او را کسی نشناسد، نفس دارا بودن این علم، یک ارزش است. درست است که علم، مقدمه‌ی عمل است؛ درست است که دانایی وسیله‌ی توانایی است؛ اما این توانایی، این عمل، لزوماً همیشه آن چیزی نیست که قابل تبدیل به ثروت مادی باشد؛ باید ما این نگاه را تقویت کنیم.

ممکن است در یک جامعه‌ی به خاطر فقر امکانات یا کمبود تجربه، نتوان مابه ازای مادی را در مقابل دانش یا تحقیق یا هنر یا این گونه سرمایه‌های معنوی ارائه کرد. در جامعه‌ی ما هم حتماً این گونه است و در بسیاری از نقاط دنیا این گونه است. این نباید موجب بشود که جوشش چشم‌های علم و هنر متوقف بشود.

من وقتی به تاریخ علم و ادب نگاه می‌کنم، می‌بینم اتفاقاً بخشی از مهمترین پیشرفت‌های علمی بشر و همچنین پیشرفت‌های هنری بشر، آن چیزهایی است که ماب ازای مادی که نداشته، هیچ؛ گاه مورد تحقیر و انکار هم قرار گرفته؛ انگیزه‌ی آنها شوق، عشق و انگیزش معنوی بوده است؛ این را نبایست انکار کرد؛ نبایست جلوی این را گرفت. همه جا دانش و تحقیق و هنر با پول مبادله نمی‌شود؛ با پول سنجیده نمی‌شود.

نخبگان این فرهنگ را بیش از دیگران می‌توانند در میان جامعه گسترش بدهند. این که یک انسانی با معارف

فلسفی یا معارف عرفانی یا با دانشی از دانش‌های گوناگون بشر آشناست، یا دارای ذوق هنری است، این را یک ارزش بدانند؛ ولو کسی نداند؛ ولو تبدیل به پول نشود؛ ولو در بازار تنگ نظری ها مشتری درست و حسابی هم نداشته باشد. این فرهنگ خیلی خوبی است؛ این چیزی است که می‌تواند جریان دانش و تحقیق و هنر را در کشور توسعه بدهد؛ و ما به این نیاز داریم. این جور نباشد که ما تصور کنیم اگر به هنر یا به دانش می‌پردازیم، برای این است که یک ماب ازای مادی دارد، که اگر این جا به دست نیاوردیم، برویم جای دیگر. البته طبیعت انسانها بعضی کشش به این سمت دارد؛ اما فرهنگ دینی و اسلامی این نیست.

ما به عنوان مسؤولان نظام، وظایف سنگینی داریم؛ این را ما معتبریم. همچنانی که بسیاری از کارهایی که در این زمینه‌ها باید انجام بگیرد، به طور کامل انجام نگرفته، یا به خوبی و درستی انجام نگرفته است. نگاه به مقوله‌ی علم و تحقیق و معنویت و پیشرفت در خلاقیت فکری و ذهنی و علمی، از مقولاتی است که در کشور ما - لاقل در این دهه‌های اخیر - سابقه‌ی زیادی ندارد. اینها محصول نگاه نویی است که انقلاب به ما داد. گذشته‌ی تاریخی ما با یک فصل هجوم استعمار فکری و سلطه‌ی خارجی قطع شد؛ این تسلسل را قطع کردند و بریدند. ما امروز داریم هویت تاریخی خودمان را بازشناسی و بازیابی می‌کنیم؛ به آن افتخار می‌کنیم؛ خود را ادامه‌ی آن حرکت می‌دانیم. ما امروز به خودمان می‌باليم و احساس می‌کنیم که می‌توانیم در میدان دانش و معرفت و فناوری و انواع معارف بشری حرکت کنیم و نوآوری کنیم. دیروز این باور در کشور ما وجود نداشت، کما این که امروز هم برای بعضی‌ها هنوز وجود ندارد.

وقتی ما می‌گوییم مرزهای علم را باید بشکافیم و باید از سخن روز علم یک قدم جلوتر برویم، این برای بعضی باورنکردنی است. وقتی من می‌گوییم ما باید به آن جا بررسیم که اگر در اکناف عالم یک پژوهشگر، یک دانشمند، بخواهد به فلان نظریه‌ی علمی یا نظریه‌ی فلسفی دست پیدا کند، ناچار باشد زبان فارسی را یاد بگیرد، بعضی با نگاه انکارآمیز به این نگاه می‌کنند. من معتقد‌ام و می‌بینم در مقابل خودم که چنین چیزی شدنی است. ما اگر همت کنیم، می‌توانیم تا بیست سال دیگر، تا سی سال دیگر، کاری کنیم که وقتی نام آوران عرصه‌ی علم و فناوری را در دنیا نام می‌آورند، ایرانیان و کشور ما در صدر قرار بگیرد؛ می‌توانیم این کار را بکنیم؛ ما استعدادمان خیلی خوب است؛ همه چیز این را گواهی می‌دهد. آنچه ما کم داشتیم - که انقلاب به ما داد - اعتمادبه نفس بود؛ ما امروز اعتمادبه نفس پیدا کرده‌ایم. جریان علمی کشور، خوشبختانه جریان خوبی است؛ این جوانهای ما امروز اعتمادبه نفس دارند.

ما کسانی بودیم که در اول انقلاب در بسیاری از نیازمندی‌های خودمان محتاج بودیم که از فراورده‌ی فکر و سرانگشت دیگران استفاده کنیم؛ اما امروز دیگران زیادی در دنیا هستند که از فراورده‌ی فکر و سرانگشت ایرانی دارند استفاده می‌کنند؛ این واقعیت است؛ ما پیش رفته‌ایم. این، به خاطر اعتمادبه نفس است؛ باید این اعتمادبه نفس ملی را در زمینه‌ی علم تقویت کرد و اسلام این را به ما می‌آموزد؛ و ما ان شاءالله پیش می‌رویم. فرصت بیشتری نیست، وقت نماز است. من بیش از این جایز نیست که ادامه بدهم.
والسلام عليکم و رحمة الله و برکاته